

Rezultat 2

RAPORT DE ANALIZĂ SINTETIC SECTOR SILVIC

Rezultat integral aferent perioadei 01.09.2016-31.10.2016

București, 2016

Programul Operațional Competitivitate

Axa: 1 Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare (CDI) în sprijinul competitivității economice și dezvoltării afacerilor

Acțiunea: 1.2.3. Parteneriate pentru transfer de cunoștințe

Denumire Proiect: Creșterea competitivității economice a sectorului forestier și a calității vieții prin transfer de cunoștințe, tehnologie și competențe CDI

ID / Cod My SMIS: P_40_380 / 105506

Nr. Contract: 15/01.09.2016

Titlul rezultatului: Raport de analiză sintetic sector silvic

Tip rezultat: rezultat integral

Perioada de realizare: 01.09.2016-31.10.2016

Activitatea: A. Activități pentru stimularea transferului de cunoștințe

Sub-activitatea: A.5 Identificarea de noi potențiali beneficiari ai transferului de cunoștințe

Documentul de avizare internă: Proces verbal de avizare nr. 78/14.11.2016 în CACS a INCDS

Echipa de lucru: Chira Dănuț, Tăut Ioan, Blaga Tatiana, Constandache Cristinel, Barbu Ion

Cuprins

1. Administrarea fondului forestier	1
1.1. Administrarea proprietăților forestiere publice a statului	1
1.2. Administrarea proprietăților forestiere private	1
1.3. Administrarea de arii protejate care au în componență suprafețe de fond forestier.	1
2. Alte tipuri de întreprinderi din sectorul silvic	2
3. Câteva probleme cu care se confruntă sectorul forestier	2
4. Relevanța și oportunitățile viziunii strategice de CD in sectorul forestier până în anul 2020	3
Bibliografie	4

1. Administrarea fondului forestier

Suprafața pădurilor în România este de cca. 6,56 milioane ha (28.9% din suprafața țării) (INS, 2015) și constituie cea mai importantă resursă naturală regenerabilă. Volumul mediu recoltat anual, înregistrat în ultimii ani, este de cca. 14,1 milioane mc și provine din aproximativ 70% din suprafața fondului forestier național.

Structura pădurilor pe tipuri de proprietate, în anul 2011, este:

Tip proprietate	Suprafață (mil. ha)	Suprafață relativă (%)
Proprietate publică a statului	3,30	49,6
Proprietate publică a comunităților	0,90	13,6
Proprietate privată a comunelor	1,25	18,8
Proprietate privată a persoanelor fizice și juridice	1,20	18,0
Total	6,65	100

1.1. Administrarea proprietăților forestiere publice a statului

Regia Națională a Pădurilor ROMSILVA administrează aproximativ 50% din suprafața fondului forestier național, prin 41 de direcții silvice județene și ocoalele silvice din subordinea acestora. Pe lângă obiectivul principal de administrarea a pădurilor proprietate publică, aceasta mai desfășoară și activități economice sau servicii silvice pentru proprietarii de păduri private. Principalele activități economice sunt reprezentate de: exploatarea forestieră, debitare material lemnos în fabricile de cherestea, vânatoare, salmonicultură, recoltarea și comercializarea de plante medicinale, fructe de pădure, ciuperci, ș.a. Principalele venituri ale Romsilva sunt generate de vânzarea de material lemnos.

De asemenea, în cadrul Romsilva funcționează ca structuri cu personalitate juridică cele 22 de administrații de parcuri naționale și naturale, din cele 26 existente la nivel național.

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea” administrează prin bazele experimentale din structură o suprafață de 47.995 ha.

1.2. Administrarea proprietăților forestiere private

În prezent, există peste 830 000 proprietari de păduri, majoritatea cu suprafețe mai mici de 10ha, ceea ce face ca structura acestora să fie în general fragmentată. Numărul proprietarilor cu suprafețe de peste 10ha este relativ redus (cca. 2200 proprietari).

Majoritatea proprietarilor de păduri nu au cunoștințele de bază în domeniul silviculturii și administrării durabile a pădurilor, în acest scop fiind necesară instruirea și acordarea de sprijin consultativ prin programe specifice dedicate acestora.

Administrarea fondului forestier proprietate privată se face de către ocoalele silvice private (de regim) sau de către ocoalele silvice din structura ROMSILVA. În prezent există peste 130 de ocoale silvice private care asigură administrarea sau servicii silvice pentru proprietarii de păduri.

1.3. Administrarea de arii protejate care au în componență suprafețe de fond forestier

În România există o rețea complexă de arii protejate pentru care a fost instituit un regim diferențiat de protecție și conservare a patrimoniului natural. Suprafața ariilor naționale protejate de interes național (conform Anuarului Statistic 2008 și a datelor INS – 2011) este de 7% din suprafața țării.

Parcurile naționale și naturale însumează o suprafață totală de peste 1 milion de hectare, iar pădurea reprezintă aproximativ 65% din această suprafață.

În prezent Siturile Natura 2000 sunt constituite din 148 arii de protecție specială avifaunistică (SPA), ocupând o suprafață de cca. 3.694.394 ha și 435 de situri de importanță comunitară (SCI), cu o suprafață de peste 4 mil. ha. Datele MMAP din 2010 arată că 40% din pădurile aflate sub administrarea ocoalelor silvice private sunt incluse în siturile Natura 2000, iar analiza datelor din PNDR 2014-2020 indică o suprafață de aproximativ 1,76 mil ha de păduri private care se află în zone Natura 2000.

2. Alte tipuri de întreprinderi din sectorul silvic

Pe lângă structurile silvice care asigură administrarea fondului forestier proprietate publică și privată, există și alte întreprinderi care își desfășoară activitatea strâns legată de sectorul silvic. Principalele activități ale acestora se desfășoară în următoarele domenii: exploatarea forestieră, construcția de drumuri forestiere, amenajarea pădurilor, proiectarea de investiții în domeniul forestier (drumuri, îmbunătățiri funciare forestiere, ș.a.), recoltare și comercializare plante medicinale, fructe de pădure și ciuperci.

În domeniul exploatărilor forestiere există un număr mare de întreprinderi (peste 4800 de societăți comerciale atestate), majoritatea acestora având o capacitate de exploatare redusă, de sub 10000 mc. Se constată un deficit de investiții în utilaje și tehnologii moderne de exploatare. Pe lângă întreprinderile a căror activitate este direct legată de sectorul silvic există și întreprinderi din industria lemnului a căror activitate depinde de resursele forestiere. În prezent există un număr relativ ridicat de societăți comerciale (peste 7500 de IMM-uri) de prelucrare primară a lemnului (în principal debitare). Numărul întreprinderilor de procesare superioară a lemnului și fabricare a mobilei este mult mai scăzut, însă valoarea adăugată este mai mare, în 2009 cota aferentă mobilierului din total exporturi fiind de 3,9%.

3. Câteva probleme cu care se confruntă sectorul forestier

Lipsa unei strategii forestiere în domeniu, realizată în concordanță cu ce a Uniunii Europene adoptată în anul 2014, dar și lipsa unei analize de impact a Strategiei forestiere 2001-2010 și stării silviculturii românești în contextul socio-economic actual conduce la imposibilitatea stabilirii priorităților și evident, a și planul de acțiuni pe termen scurt și mediu.

Conform proiectului *Strategiei Forestiere Naționale 2014-2022*, noului *Cod silvic modificat și completat în anul 2015* dar și *Viziunii strategice de CDI în domeniul forestier din cadrul Strategiei Naționale de Cercetare Dezvoltare și Inovare în perioada 2014-2020* problemele cu care se confruntă sectorul forestier sunt :

- lipsa aplicării celor mai noi cunoștințe științifice obținute prin cercetarea aplicativă în practica silvică;
- inexistența unui program special de transfer de tehnologie;
- inexistența unor reglementări subsecvente Codului silvic și a altor acte normative adoptate de Guvernul României sau de MMAP;
- inconsecvența și incoerența legislativă din domeniul forestier, precum și inaplicabilitatea unor reglementări;
- necorelarea prevederilor legale din domeniul silviculturii cu reglementări din alte domenii și alte ministere (codul fiscal, codul penal, codul civil, protecția mediului) ;
- nefinalizarea procesului de retrocedare a pădurilor;

- existenta unei suprafețe de circa 500.000 ha pentru care nu este asigurată administrarea sau serviciile silvice și pentru care nu sunt elaborate amenajamente silvice;
- accesibilitatea redusă a fondului forestier național;
- neacordarea formelor de sprijin pentru proprietarii de păduri private;
- insuficiența reglementare pentru amenajarea suprafețelor micilor proprietari.
- lipsa cadastrului forestier și a delimitărilor între proprietari;
- lipsa informațiilor despre piața produselor forestiere – în piața internă și externă
- acces redus și netransparent la lemnul provenit din pădurile proprietate privată;
- valorificarea lemnului pe picior se face pe baza de estimări și nu pe baza de măsurări directe;
- lipsa unor instrumente de comunicare internă/ externă la nivelul sectorului;
- comunicare ineficientă/blocaje de comunicare între diferite entități / partenerii ale sectorului precum și între acestea și stakeholderi (ex. ONG-uri);
- cercetarea în activitatea de exploatare și prelucrare primară este mult rămasă în urmă;
- lipsa aplicării celor mai noi cunoștințe științifice obținute prin cercetarea aplicativă în practica silvică;
- inexistența unui program special de transfer de tehnologie.

4. Relevanța și oportunitățile viziunii strategice de CD în sectorul forestier până în anul 2020

Microviziunea păduri din Strategia Națională de Cercetare Dezvoltare și Inovare în perioada 2014-2020 este definită ca Dezvoltarea durabilă a sectorului forestier, creșterea competitivității acestuia și a calității vieții, în context European.

Obiectivul acestei viziuni strategice îl constituie prioritatea potrivit căreia: *Cercetarea românească în domeniul forestier va contribui la asigurarea stabilității, biodiversității și creșterii eficacității funcționale a pădurilor pentru generarea de resurse și servicii și la creșterea rolului Platformei Tehnologice Europene pentru Sectorul Forestier (FTP).*

În acest sens se așteaptă ca:

- până în anul 2020, România să dispună de un sistem modern, durabil de gestionare și planificare forestieră, în concordanță cu cerințele Uniunii Europene; (...)
- până în anul 2020, extinderea cu cel puțin 60 000 ha a suprafeței ocupate cu păduri, în acord cu politicile forestiere ale Uniunii Europene, de creștere anuală a acesteia cu 450 000 ha;
- gradul de accesibilizare a fondului forestier național să crească cu cel puțin 4500 km, până în anul 2020 ajungându-se la o densitate medie a rețelei de drumuri forestiere de 7,0 m/ha față de cea europeană de 12,7 m/ha;
- să se realizeze adaptarea continuă a pădurilor la schimbările climatice, reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, inclusiv menținerea și reducerea pierderii biodiversității;
- să se asigure creșterea competitivității pieței produselor și serviciilor forestiere și a rolului acestora în bunăstarea vieții oamenilor (*Strategia forestieră națională pentru perioada 2014-2022*);
- aplicarea celor mai noi cunoștințe științifice obținute prin cercetarea aplicativă în practica silvică;
- implementarea unui program special de transfer tehnologic.

Bibliografie

*** Analiza funcțională a administrației publice centrale din Romania II. Analiza funcțională a sectorului Mediu și păduri în România – vol. 2, 2011

*** Analiza socio-economică în perspectiva dezvoltării rurale 2014-2020, PNDR

*** Proiect privind „Strategia Forestieră Națională 2013-2022, MMSC, 2012

*** *Strategia forestieră a Uniunii Europene 2014-2022*

*** <http://www.mmediu.ro/categorie/arii-naturale-protejate>

În general, această componentă de beneficiari ai organizațiilor de cercetare-dezvoltare din silvicultură solicită analize diverse (pedologice, cadastru forestier, servicii GIS, etc.) sau studii specifice (reconstrucție ecologică, tehnologii de împădurire, bilanț de mediu, studii de evaluare adecvată pentru activități cu impact asupra fondului forestier, etc.).